

Stämmotal 2014-04-28

Kära stämmodeltagare,

Låt mig inleda där normalt ett anförande som detta slutar.

- Nämligen att rikta styrelsens tack till de anställda och ledningen i Vattenfall för alla utmärkta insatser under ett 2013 som sannerligen inte varit lätt. Detta förhållande har också präglat styrelsearbetet som till betydande del handlat om struktur och organisationsförändring, omvärdering av bolagets tillgångar och effektivitetsförbättringar av olika slag.

Styrelsen vill också framföra ett tack till ägaren och dess olika företrädare för en som vi tycker konstruktiv, förtroendefull och väl fungerande dialog.

Låt mig därefter delge er några intryck.

När jag för drygt två år sedan såg Vattenfalls damm- och kraftverksbygge i Norrland blev jag tagen av upplevelsen.

Väsentliga delar av detta började byggas för snart 100 år sedan. Otroliga arbetsinsatser gjorde det möjligt. Rakt ut i ödemarken bar man byggmaterial och verktyg - på ryggen - i väglöst land - flera mil. Detta enorma kroppsarbete - i kombination med svenskt ingenjörskunnande byggde vattenkraften, elektrifierade malmbanan för den viktiga järnmalmsexporten och byggde i sin tur genom fortsatt elektrifiering i både bokstavig och bildlig bemärkelse vårt välstånd i Sverige.

Detta är ursprunget till och kärnan i det som idag är Vattenfall:

Ett gemensamt nationellt arv som vi äger tillsammans och bör vara stolta över.

De första åren av avregleringen av den europeiska energimarknaden expanderade Vattenfall kraftigt utanför den gamla hemmamarknaden, precis som andra jämförbara tidigare nationella monopolföretag. Alla tycks ha varit överens om att detta var rätt väg att gå.

Det måste tyvärr sägas att den expansionen i allt väsentligt har skapat de problem bolaget har idag.

Jag kan förstå dem som idag frågar:

Varför köpte Vattenfall kolkraft i Tyskland och Polen?

Varför köpte bolaget kärnkraft i Tyskland?

Varför köpte bolaget gaskraft och annan verksamhet i Holland?

Det var väl ändå fel när man nu bedömer miljöperspektiv och prisnivåer i olika kombinationer?

Alla har rätt att ställa frågorna och alla har rätt att formulera sina svar

Men - ingen har rätt att bortse från att det som är gjort är gjort och att det är det som vi som nu arbetar i och leder bolaget måste förhålla oss till.

Hur vi går vidare och var vi exakt står idag kommer VD att återkomma till i sitt anförande.

Låt mig kommentera ytterligare några saker.

Det svenskägda Vattenfall har idag en omfattande och komplex verksamhet i ett antal länder. I varje land har man sin speciella utformning av energisystemen i en avvägning mellan bland annat leveranssäkerhet, nationellt självbestämmande, konkurrenskraftiga priser och miljöhänsyn.

Klimatförändringar, ekonomisk utveckling och geopolitiska förändringar kan förändra opinionen om vad som är viktigt.

Det är lätt för opinionen i ett land att ha synpunkter på hur ett annat land skall sköta sin energiförsörjning. Alla länder börjar inte med samma utgångsläge – geografi, naturtillgångar och historia spelar roll.

Finns det förutsättningar för vattenkraft, finns det koltillgångar, accepterar befolkningen kärnkraft, hur är vind- och solförhållanden?

Förändringar av energisystemen tar tid – men också kraft i form av investeringar och förändringar i konsumentbeteende.

Under lång tid har Vattenfall – mer än andra energiföretag – varit en symbol och måltavla i debatten om energisystemen.

Kanske har debatten blivit något mer nyanserad.

- Det är inte energiföretagen utan de politiska besluten som lägger fast den övergripande inriktningen och ramarna för energipolitiken. Sedan är det energiföretagens sak att göra det bästa möjliga inom de ramarna.
- Det finns såväl ambitioner som kompetens i Vattenfall – men det finns gränser för vår och andra energiföretags förmåga – vi måste vara tydliga i att beskriva detta.
- Nästan alla stora energiföretag navigerade fel när det gäller synen på hur den europeiska marknaden skulle utvecklas och i vilken takt. Vattenfall är ett av dessa företag.
- När dagens och framtidens energimarknad diskuteras finns det idag mindre av tvärsäkerhet och mer av eftertanke och analys.

Det är naturligt att Vattenfall blir hårt granskat när det gäller hur vi sköter våra anläggningar, vårt säkerhetsarbete, våra leverantörer och vårt miljöarbete – vi har inget emot det.

Jag hoppas att bolaget får erkänsla för det som gjorts bra - även om det aldrig kommer att vara i proportion till den kritik vi får när någonting går dåligt.

Jag hoppas också att Vattenfall – eftersom det ägs gemensamt – också uppfattas som gemensamt i den meningen att det förenar snarare än splittrar

– att det över partigränser, geografiska gränser och generationer finns en positiv känsla över något som byggts gemensamt och som skapat värde för Sverige, dess medborgare och företag.

Ett företag som ibland gjort fel –

men som visat en vilja och förmåga att göra om, göra rätt och över tiden bidrar till vårt samhälle.

Ansträngningarna och arbetet under 2013 präglades av den ambitionen och den gäller i högsta grad för vår gemensamma framtid.

Tack